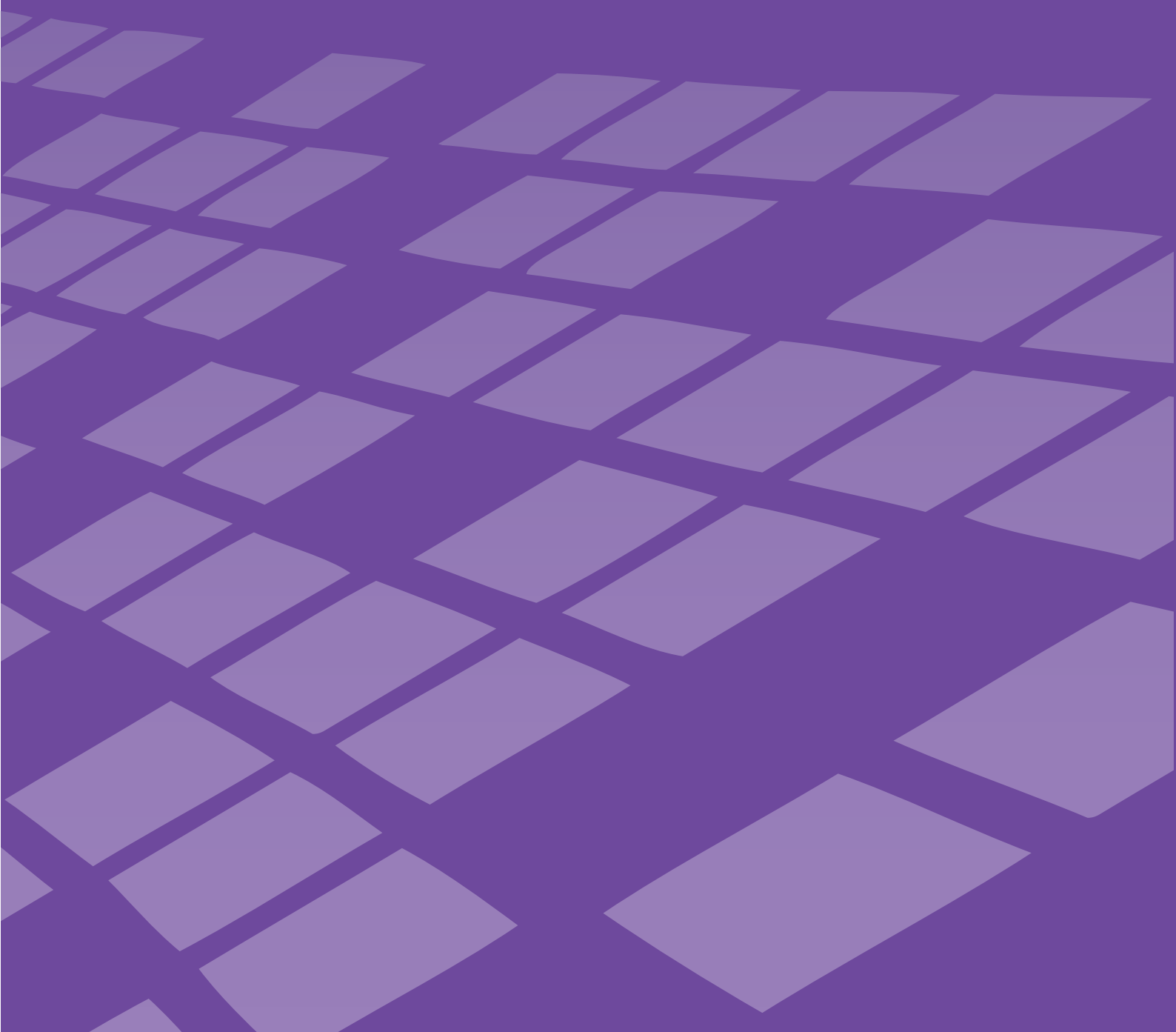

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА 2012 РІК

ЗМІСТ

Стратегічна ціль 1.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНО ФУНКЦІОНУЮЧОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ КРАЇНИ	3
---	----------

Стратегічна ціль 2.

РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ, МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	6
--	----------

Стратегічна ціль 3.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ТА КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	10
--	-----------

Стратегічна ціль 4.

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА	13
---	-----------

Стратегічна ціль 5.

ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ, АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА СПРИЯННЯ ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ КРАЇНИ	18
--	-----------

Стратегічна ціль 6.

РОЗВИТОК ТА ПОГЛИБЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	21
--	-----------

Додаток

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ У 2012 РОЦІ	27
---	-----------

Стратегічна ціль 1.

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНО ФУНКЦІОНУЮЧОЇ
СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ КРАЇНИ**

Мінекономрозвитку *приділяється особлива увага розвитку механізмів державного стратегічного управління* і вдосконаленню інструментів реалізації середньо- і довгострокових пріоритетів держави у сфері соціально-економічного розвитку. Мінекономрозвитку розроблено та Верховною Радою України готується до повторного другого читання проект Закону України “Про державне стратегічне планування”, який визначає економічні та організаційні засади формування цілісної системи державного стратегічного планування розвитку України.

*Відповідальний за напрямок:
департамент стратегічного
планування розвитку економіки*

Забезпечується впровадження реформ, пов'язаних із запровадженням в практику роботи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади стратегічного планування, орієнтованого на результат. Зокрема, Міністерством розроблено проект Закону України про внесення змін до Законів України “Про Кабінет Міністрів України” та “Про центральні органи виконавчої влади” щодо діяльності міністерств та центральних органів виконавчої влади (реєстр. № 0870 від 12.12.2012, прийнято у першому читанні), метою якого є посилення узгодженості між плануванням діяльності міністерств та бюджетним плануванням. Законопроектом передбачається перехід до нової ідеології стратегічного планування та публічної відповідальності на рівні урядових інституцій. Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування (01.10.2012) рекомендовано Верховній Раді України прийняти законопроект у другому читанні.

В рамках *методологічного забезпечення* впровадження стратегічного планування, орієнтованого на результат, Мінекономрозвитку:

- затверджено Методичні рекомендації щодо розроблення планів діяльності головних розпорядників бюджетних коштів (за бюджетними призначеннями, визначеними Законом про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період) на плановий та два бюджетні періоди, що настають за плановим (наказ Мінекономрозвитку від 25.07.2012 № 869);
- презентовано нові підходи до стратегічного планування та надано роз'яснення щодо практичного використання Методичних рекомендацій (21-22.07.2012 року спільно з Мінфіном проведено відповідні семінари);
- на постійній основі надається консультативна допомога міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади з питань розроблення ними власних планів діяльності;
- проводяться консультації з міжнародними експертами з метою імплементації найкращих практик щодо методології та організації процесів планування на рівні урядових інституцій.

Одночасно, Мінекономрозвитку впроваджує стратегічне планування і в практику своєї роботи. Зокрема, в вересні 2012 року *затверджено План роботи Міністерства економічного розвитку і торгівлі України на 2013-2015 роки*, який є комплексним документом, що визначає місію Міністерства, його стратегічні цілі, завдання та показники результатів їх виконання, розподіл бюджетних програм Міністерства за цілями та завданнями.

*Відповідальний за напрямок:
департамент реформування
публічної адміністрації*

Здійснення аналізу поточної макроекономічної ситуації в країні та макроекономічне прогнозування як інструмент стратегічного планування та вироблення ефективних управлінських рішень – у “фокусі” постійної уваги керівництва Міністерства. Так, 07.09.2012 в Мінекономрозвитку під головуванням Міністра економічного розвитку і торгівлі України **проведено нараду за участю представників Міністерства фінансів, Державної податкової служби, Державної митної служби та місцевих органів виконавчої влади з питання розгляду основних прогнозних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України на 2012 – 2013 роки та формування економічної бази для розрахунку показників місцевих та державного бюджетів на 2013 рік.**

Також, **22 листопада 2012 року відбувся черговий семінар з макроекономічного прогнозування**, який було організовано Міністерством економічного розвитку і торгівлі України за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту “Прискорення прогресу в досягненні Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні”.

Серед основних питань, що розглядалися на семінарі, були:

1. Новий виток кризи чи економічне зростання у світі в 2013-2014 роках;
2. Нова економічна політика: рекомендації щодо формування джерел росту економіки України;
3. “Майбутнє, якого ми прагнемо”. Консультації щодо підготовки “Порядку Денного розвитку після 2015”.

Свої прогнози надали експерти Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, ДУ “Інститут економіки та прогнозування” НАН України, Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту еволюційної економіки, Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва, Федерації роботодавців України, Представництва Міжнародного Валютного Фонду в Україні, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, Райффайзен Банку “Аваль”, OTP Bank, The Bleyzer Foundation та FOREX CLUB.

Відповідно до Закону України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України”, Міністерством як координатором робіт у цій сфері, **забезпечено підготовку постанови Кабінету Міністрів України від 28.11.2012 №1125 “Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2013 рік та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. № 907”.**

***Відповідальний за напрямок:
департамент макроекономічного
прогнозування***

Довідково:

Міністерством на постійній основі проводяться прогнозно-аналітичні роботи, зокрема, щодо:

- » макроекономічної ситуації в країні: “Місячний макроекономічний огляд”, “Економічна ситуація в Україні”, “Валовий внутрішній продукт”, “Аналіз інвестицій в основний капітал”;
- » ситуації в реальному секторі: “Промислове виробництво”, “Сільське господарство”, “Будівництво”, “Оптова та роздрібна торгівля”;
- » цінової ситуації: “Щодо цінової ситуації на споживчому ринку”, “Щодо динаміки цін виробників промислової продукції”;
- » ситуації в зовнішньоекономічній сфері та на валютному ринку: “Щодо аналізу стану зовнішньоторговельного балансу, валютного ринку та зовнішнього боргу”;
- » стану досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні за 2011 рік (щорічна Доповідь “Цілі розвитку тисячоліття: підсумки моніторингу досягнення за 2011 рік”, підготовлена Міністерством спільно з експертами Програми розвитку ООН в Україні).

З метою підвищення якості макроекономічних прогнозів, сприяння обміну інформацією між учасниками та обговорення найбільш гострих питань щодо поточних тенденцій та прогнозних оцінок соціально-економічного розвитку України проведено семінари з макроекономічного прогнозування, за результатами яких випущено періодичні видання “Україна: перспективи розвитку. Консенсус-прогноз”.

Стратегічна ціль 2.

**РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ,
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

В результаті послідовності та наступності дій Мінекономрозвитку в напрямку **створення сприятливих умов для розвитку реального сектору:**

- Кабінетом Міністрів України схвалено план-графік з реалізації цінової та тарифної політики на 2012 рік з метою забезпечення недопущення підвищення цін і тарифів та дотримання прогнозованого рівня інфляції (13.02.2012);
- прийнято розроблений Мінекономрозвитку Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI “Про ціни і ціноутворення”, який визначає основні засади цінової політики в Україні, регулює відносини, що виникають у процесі ціноутворення;
- розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо національних комісій регулювання природних монополій” (реєстр. №10650 від 21.06.2012), який має визначити механізм взаємодії Кабінету Міністрів України з Комісіями з питань ціноутворення;
- запроваджено порядок погодження з Мінекономрозвитку та Мінінфраструктури розрахунків тарифів на перевезення пасажирів у метрополітені, автобусі, трамваї і тролейбусі за місяць до прийняття рішення щодо їх введення в дію;
- організовано роботу міжвідомчих робочих груп по складанню прогнозних та поточних балансів попиту і пропозиції основних продовольчих ресурсів, за результатами засідань яких затверджено 61 баланс попиту і пропозиції основних продовольчих товарів (зерна, молока, м’яса, олії та цукру);
- внесено зміни до Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2012 роки;
- затверджено План заходів щодо зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива відповідно до вимог Директиви 1999/32/ЄС (розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 525). Виконання зазначених заходів сприятиме скороченню виробництва високосірчистих нафтопродуктів в Україні, а також налагодженню дієвого контролю за виробництвом нафтопродуктів та проведенням робіт з реконструкції і модернізації нафтопереробних підприємств, розроблення та запровадження державних стандартів на певні види рідкого палива з урахуванням вимог Директиви 1999/32/ЄС.

Відповідальний за напрямок:
департамент розвитку реального сектору економіки

- затверджено План першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва (розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 970-р).

Довідково: Значна увага приділяється удосконаленню нормативно-правової бази в частині підтримки національного товаровиробника, в тому числі із урахуванням вимог СОТ.

Окрім того, Планом передбачено заходи з модернізації енергетичної системи, зокрема, будівництво та модернізація електричних мереж, створення умов для збільшення експорту електроенергії, а також визначені завдання з розвитку аграрного комплексу, основними з яких є збільшення обсягу випуску сільськогосподарської продукції та її переробки з урахуванням потреб внутрішнього ринку та розширення експортних можливостей.

У регіональному аспекті реалізація Плану заходів дасть поштовх для розвитку промислових комплексів, що безпосередньо впливатиме на розвиток регіонів, зокрема, в частині збільшення надходжень до місцевих бюджетів, створення нових робочих місць, впровадження енергозберігаючих технологій та покращення екологічної ситуації.

Відповідальний за напрямок:
департамент промислової політики

З метою забезпечення оптимізації структури державного сектору економіки та підвищення ефективності функціонування об'єктів державної власності Мінекономрозвитку протягом звітного періоду розроблено:

- ▶ Закон України від 13.03.2012 № 4498-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення управління об'єктами державної власності”, яким визначено повноваження у відповідній сфері центрального органу виконавчої влади з питань економіки і центрального органу виконавчої влади з управління державними корпоративними правами та майном, уточнено повноваження Фонду державного майна України;
- ▶ Закон України від 17.05.2012 № 4712-VI “Про внесення змін до Закону України “Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності”, метою якого є підвищення ефективності управління об'єктами, які забезпечують життєдіяльність населених пунктів, та безоплатно передаються з державної у комунальну власність;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 402 “Про затвердження Порядку прийняття рішення про приватизацію об'єктів державної власності, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України”;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 18.01.2012 № 26 “Про внесення змін до Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності, якою врегульовано питання надання суб'єктами управління інформації до Мінекономрозвитку для проведення аналізу фінансово-господарської діяльності, моніторингу та контролю за виконанням функцій органами влади з управління об'єктами державної власності;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 № 296 “Про затвердження Порядку укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном”;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 29.08.2012 № 802 “Про затвердження Порядку корпоратизації державного унітарного комерційного підприємства в акціонерне товариство”;
- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 25.07.2012 № 870 “Про затвердження Примірних статутів державного комерційного підприємства та казенного підприємства”;
- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 26.11.2012 № 1347 “Деякі питання управління державними підприємствами та установами, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку України”, яким утворено робочу групу з проведення аналізу ефективності використання, розпорядження та збереження майна, земельних ділянок державних підприємств та установ, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку України.

Відповідальний за напрямок:
департамент відносин власності

Протягом звітного періоду Міністерством здійснювались заходи щодо розбудови в Україні єдиної системи державних закупівель, спрямованої на забезпечення прозорості закупівельних процедур, сприяння розвитку конкурентного середовища національної економіки.

Мінекономрозвитку та Проектом технічної допомоги США USAID/LINK завершується робота щодо розроблення проекту **Стратегії розвитку державних закупівель в Україні**, що включає основні шляхи розвитку та удосконалення системи державних закупівель, з урахуванням всіх її ключових аспектів: правова основа, інституційна структура, кадрове забезпечення, процедури та практики застосування тощо. На зустрічі Міністра економічного розвитку і торгівлі з Послом США в Україні Джоном Ф. Тефтом (30.08.2012), відбулось офіційне вручення проекту Стратегії.

З метою удосконалення та наближення вітчизняного законодавства у сфері державних закупівель

до вимог Директив ЄС, які регулюють здійснення державних закупівель в Європейському Союзі, протягом звітного періоду за поданням Мінекономрозвитку були прийняті:

- ▶ Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель” від 04.07.2012 № 5044-VI, яким запроваджується можливість закупівлі за скороченою процедурою продуктів харчування та послуг з організації харчування, надається дозвіл депутатам селищних та сільських рад входити до складу комітету з конкурсних торгів тощо;
- ▶ Закон України “Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності” від 24.05.2012 № 4851-VI, який встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель у сферах забезпечення виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, забезпечення виробництва, передачі та постачання електричної енергії, забезпечення виробництва, транспортування та постачання питної води тощо;
- ▶ постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 № 602 “Про затвердження Порядку визначення генеральних замовників та взаємодії замовників з генеральним замовником за рамковими угодами”;
- ▶ постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 № 603 “Про особливості виконання рамкових угод”.

Мінекономрозвитку **продовжує роботу щодо міжнародної співпраці з питань державних закупівель** та бере активну участь у переговорних процесах щодо створення зон вільної торгівлі між Україною та Канадою, між Україною та Сінгапуром та по приєднанню України до Угоди про державні закупівлі в рамках COT.

Довідково: З метою забезпечення додержання замовниками законодавства у сфері державних закупівель та ефективного і раціонального використання державних коштів, максимальної їх економії при здійсненні державних закупівель Мінекономрозвитку проводиться моніторинг державних закупівель. Так, в період з 01.01.2012 по 31.12.2012 року Мінекономрозвитку підготовлено 923 рішення про моніторинг процедур закупівлі, із них за процедурою “в одного учасника” - 644, “відкриті торги” - 261, “попередня кваліфікація учасника” – 8, “запит цінових пропозицій” – 6, “двоступеневі торги” - 4.

Станом на 31.12.2012 року надано 577 висновків за результатами проведеного моніторингу, 308 з яких свідчать про порушення з боку Замовника законодавства у сфері державних закупівель при проведенні процедур закупівель.

Відповідальний за напрямок:
департамент державних закупівель
та державного замовлення

Стратегічна ціль 3.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ТА
КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**

Пріоритетним завданням **державної регіональної політики** у 2012 році було забезпечення дієвості механізмів державної підтримки та стимулювання розвитку регіонів.

Так, зокрема, у 2012 році прийнято:

- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 № 656 “Питання державного фонду регіонального розвитку”, якою затверджено Порядок підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, та Порядок використання коштів державного фонду регіонального розвитку. Реалізація постанови забезпечила впровадження механізму концентрації фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках регіонального розвитку;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 13.08.2012 № 748 “Про внесення змін до Порядку підготовки, укладення та виконання угоди щодо регіонального розвитку і відповідної типової угоди”, якою, зокрема, спрощено процедуру внесення змін до угод щодо регіонального розвитку, визначено порядок щорічного уточнення фінансового забезпечення реалізації угод та форм подання звітності про їх виконання, закладено правову основу для укладання угод регіонального розвитку щодо реалізації міжрегіональних проектів;
- ▶ постанову Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 № 827 “Про утворення міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку”, одним з головних завдань якої є узгодження діяльності центральних органів виконавчої влади при формуванні та реалізації їх політики на регіональному рівні із стратегічними завданнями державної регіональної політики, у тому числі при підготовці та реалізації галузевих і секторальних програм розвитку регіонів, проведення оцінки впливу цих програм на регіональний розвиток;
- ▶ розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.04.2012 № 243 “Про затвердження переліку об’єктів і заходів, що фінансуються у 2012 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку” та зміни до нього (розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. № 798-р) ;
- ▶ розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 № 627 “Про затвердження плану заходів на 2013 рік щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року”.

Довідково: План заходів на 2013 рік містить заходи щодо реалізації пріоритетних завдань другого етапу (2009-2015 роки) реалізації Стратегії, а саме:

- » формування нормативно-правової бази, яка спрямована на реалізацію державної регіональної політики у таких соціально важливих сферах, як: житлово-комунальне господарство, житлове будівництво, поводження з відходами, енергоефективність та енергозбереження;
- » забезпечення подальшого впровадження програмно-цільового методу у бюджетному процесі на рівні місцевих бюджетів;
- » створення єдиної бази даних та системи моніторингу проектів транскордонного та єврорегіонального співробітництва;
- » моніторинг та аналіз показників соціально-економічного розвитку малих міст та визначення шляхів розв’язання проблемних питань їх розвитку;
- » підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування, підвищення ефективності функціонування професійно-технічних закладів та забезпечення зайнятості працездатного населення тощо.

В рамках реалізації заходів, передбачених *Державною програмою розвитку транскордонного співробітництва*:

- ▶ створено новий єврорегіон “Дністер”, що дозволить забезпечити реалізацію спільних міжрегіональних інвестиційних проектів, нарощування темпів кооперації й економічної інтеграції між регіонами України та Республіки Молдова;
- ▶ розпочато створення бази даних проектів транскордонного співробітництва, які реалізуються в Україні з використанням різних джерел фінансування з метою запровадження системи моніторингу ефективності програм транскордонного та прикордонного співробітництва;
- ▶ проведено V засідання українсько-угорської міжурядової змішаної комісії з питань транскордонного та прикордонного співробітництва (28-29 березня 2012 року, м. Вайа, Угорщина).

З метою пошуку нових шляхів та можливостей для економічного розвитку регіонів *в рамках Дня місцевого самоврядування, проведеного під час VIII Українського муніципального форуму* у м. Ялта (02.07.2012), Міністром економічного розвитку і торгівлі України та президентом Асоціації міст України *підписано Меморандум про співробітництво між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Асоціацією міст України*. Метою Меморандуму є встановлення постійного діалогу між Мінекономрозвитку та Асоціацією у питаннях розвитку співпраці в напрямку інституційної та організаційної підтримки місцевого економічного розвитку, удосконалення його нормативно-правового регулювання, розвитку інфраструктури, залучення інвестицій, сприяння фінансовій стабільності територіальних громад.

Мінекономрозвитку проводиться робота щодо удосконалення механізмів взаємодії Міністерства з місцевими органами влади з питань економічного і соціального розвитку, надання їм практичної допомоги у вирішенні існуючих проблемних питань. Так, 15-17 листопада 2012 року у м. Судак під головуванням Першого заступника Міністра економічного розвитку і торгівлі України проведено Всеукраїнський семінар з регіональними економічними службами з питання “Шляхи підвищення конкурентоспроможності регіонів України. Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіонів: дії Уряду та місцевих органів влади”.

*Відповідальний за напрямок:
департамент регіональної політики*

Стратегічна ціль 4.

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА

Протягом звітного періоду робота Мінекономрозвитку була зосереджена на створенні умов для активізації підприємницької діяльності і реалізації заходів, спрямованих на зменшення адміністративних та регуляторних бар'єрів у сфері господарської діяльності та спрощення адміністративних процедур.

Насамперед - це заходи щодо:

— **спрощення процедур започаткування та припинення бізнесу, зменшення адміністративних та регуляторних бар'єрів у сфері господарської діяльності.** Зокрема, за поданням Мінекономрозвитку прийнято:

- Закон України від 22.03.2012 № 4618 “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, що стало вагомим кроком на шляху приведення вітчизняного законодавства у сферах розвитку підприємництва до європейських стандартів;
- постанову Кабінету Міністрів України від 07.03.2012 № 184 “Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для мікрокредитування суб'єктів малого підприємництва”, якою удосконалюється механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Мікрокредитування суб'єктів малого підприємництва». Зокрема, бюджетні кошти будуть використані для надання фізичним та юридичним особам мікрокредитів для виробництва, переробки і збуту виробленої продукції, придбання техніки, обладнання, новітніх технологій, будівництва і реконструкції виробничих приміщень;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.05.2012 №331-р “Про затвердження плану заходів з виконання у 2012 році Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”;

— **скорочення переліку видів діяльності, що підлягають ліцензуванню :**

- розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру”, яким, зокрема, передбачається скасувати та обмежити сферу дії 91 документу дозвільного характеру (з них 87 – скасовується повністю та 4 - обмежується сфера дії). Прийняття цього закону надасть можливість суттєво зменшити кількість адміністративних бар'єрів при започаткуванні господарської діяльності, скоротити витрати підприємців на оформлення дозвільної документації, зменшити витрати з бюджетів усіх рівнів на адміністрування діяльності органів влади, пов'язаної з видачі дозволів);
- прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 24.10.2012 № 973 “Про внесення змін до переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства”, спрямовану на вдосконалення нормативного врегулювання окремих питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності та покращення відносин між державою та бізнесом;

— **удосконалення механізмів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності :**

- розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (реєстр. № 11240). Метою законопроекту є встановлення на законодавчому рівні відповідальності посадових осіб контролюючих органів за недотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого Законом України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”.

- розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” щодо обмеження втручання у діяльність суб’єктів господарювання” (реєстр. № 0937). Метою законопроекту є встановлення на законодавчому рівні обмеження неправомірного або зайвого втручання посадових осіб контролюючих органів у діяльність суб’єктів господарювання при проведенні заходів нагляду (контролю), що сприятиме поліпшенню умов для ведення господарської діяльності та ефективності використання виробничого потенціалу;
- **спрощення дозвільних процедур** (зокрема, запровадження принципу організаційної єдності (“єдиного вікна”) під час видачі документів дозвільного характеру), розширення мережі дозвільних центрів;

Відповідальний за напрямок:
*департамент державної регуляторної
політики та розвитку підприємництва*

- **реформування системи надання адміністративних послуг**, зокрема за 2012 рік:
 - прийнято Закон України від 06.09.2012 № 5203-УІ “Про адміністративні послуги”, спрямований на створення доступних та зручних умов для реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб щодо отримання адміністративних послуг;
 - сформовано та розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства **Реєстр адміністративних послуг** – єдину комп’ютерну базу даних про адміністративні послуги, які надаються центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими держадміністраціями, установами та організаціями, що належать до сфери їх управління, а також органами місцевого самоврядування;
 - центральними органами виконавчої влади скорочено кількість документів, які необхідно подавати для отримання адміністративних послуг (скасовано необхідність надання 180 документів при одержанні 73 адміністративних послуг);
 - **створено 107 центрів надання адміністративних послуг**, які дають можливість отримати в одному місці адміністративні послуги за принципом “єдиного вікна”;

Довідково: станом на 01.01.2013 (за інформацією Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських держадміністрацій) в Україні створено та розпочато роботу 107 центрів надання адміністративних послуг (з яких 1 – республіканський центр, 44 – міських центрів, 44 – районних центрів, 10 – районних у місті Києві, 2 – обласних центри, 6 – центрів, які одночасно є регіональними та міськими).

- **розроблено пілотну версію Єдиного державного порталу адміністративних послуг**, яка розміщена за адресами: <http://poslugy.gov.ua>; <http://poslugi.gov.ua>;
- розроблено та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України проекти постанов Уряду щодо затвердження:
 - › **Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг**;
 - › **Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг**;
 - › **вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги**.

Відповідальний за напрямок:
*департамент реформування публічної
адміністрації*

Мінекономрозвитку здійснює активну політику *у сфері технічного регулювання* за наступними напрямками:

- впровадження актів європейського законодавства (рамкового та секторального) та удосконалення чинного законодавства шляхом адаптації до відповідних актів ЄС;
- забезпечення діяльності інституцій у сфері технічного регулювання згідно з існуючою європейською практикою;
- гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими.

Крім того, Мінекономрозвитку розроблено Закон України “Про внесення змін до деяких

Довідково: В Україні прийнято 7064 національних стандарти, гармонізованих з міжнародними та європейськими.

Фонд національних стандартів складає 27 тис. документів.

У 2012 році:

- » прийнято 304 нормативних документа (286 стандартів та 18 змін до стандартів), гармонізованих з міжнародними та європейськими.
- » майже на 65% скорочено Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні.

законів України щодо відміни реєстрації декларації про відповідність” (від 02.10.2012 № 5312-VI), головною метою якого є приведення чинного законодавства, зокрема Закону України “Про підтвердження відповідності” та Закону України “Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності”, у відповідність із законодавством Європейського Союзу. Зазначеним Законом України внесені зміни до статті 32 Закону України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» в частині виключення положень стосовно обов'язкової реєстрації в центральних органах виконавчої влади декларації про відповідність, а також до законів України «Про підтвердження відповідності» і «Про захист прав споживачів» стосовно виключення вимоги зазначати у супровідних документах реєстраційні номери декларацій.

З метою скасування обов'язкової сертифікації послуг з тимчасового розміщення (проживання) прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 № 830 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. і від 29 липня 2009 р. № 803».

Мінекономрозвитку здійснює заходи *у сфері метрології та метрологічної діяльності*.

Так, зокрема, Міністерством:

- розроблено проект нової редакції Закону України “Про метрологію та метрологічну діяльність”, прийняття якого сприятиме створенню умов для розвитку вітчизняного виробництва шляхом підвищення його конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках, розвитку підприємств - виробників засобів вимірювальної техніки в Україні;
- розроблено Порядок оплати метрологічних робіт і послуг (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.08.2012 № 805). Порядком визначається перелік видів метрологічних робіт і послуг, за які справлятиметься оплата, механізм здійснення розрахунків замовниками (підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами) за виконання метрологічних робіт і надання послуг.

Відповідальний за напрямок:
департамент технічного регулювання

З метою **створення сприятливих економічних умов у сфері внутрішньої торгівлі**, здатних забезпечувати високий рівень торговельного обслуговування населення, Мінекономрозвитку протягом звітного періоду було розроблено:

- ▶ проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» (реєстр. № 9736), метою якого є практична реалізація принципу реклами щодо точності, достовірності, використання форм та засобів, що не завдають споживачеві шкоди, а також заборони використовувати засоби і технології, які діють на підсвідомість споживачів реклами;
- ▶ проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України» (реєстр. № 9733), метою якого є підвищення ефективності системи профілактики та упередження потрапляння небезпечних, неякісних, фальсифікованих або контрафактних товарів на споживчий ринок.

Мінекономрозвитку здійснює заходи щодо **розвитку державного ринкового нагляду**. Так, наказами Міністерства протягом звітного періоду затверджено:

- ▶ Положення про Раду державного ринкового нагляду та її склад, що сприятиме підвищенню ефективності державної політики у сфері державного ринкового нагляду шляхом залучення об'єднань суб'єктів господарювання, громадських організацій споживачів (об'єднань споживачів) та наукових установ до підготовки узгоджених пропозицій з організації здійснення ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції (від 24.05.2012 № 607);
- ▶ Типові форми документів у сфері державного ринкового нагляду, що дозволить зменшити кількість неякісних, фальсифікованих та контрафактних товарів, підвищити рівень довіри до продукції вітчизняного товаровиробника (від 11.06.2012 № 690, зареєстрований в Мін'юсті від 03.07.12 за № 1096/2148).

Відповідальний за напрямок:
департамент розвитку торгівлі

Стратегічна ціль 5.

**ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ,
АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА
СПРИЯННЯ ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ КРАЇНИ**

Протягом звітного періоду Мінекономрозвитку було розроблено ряд нормативно-правових актів, направлених **на удосконалення та розвиток національного законодавства в сфері інвестиційної діяльності:**

- Закон України “Про внесення зміни до пункту 4 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо особливостей оподаткування суб’єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки” № 5210-VI від 06.09.2012, яким передбачено звільнення від сплати ввізного мита до 1 січня 2018 року ввезення суб’єктами господарювання під час реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки устаткування (обладнання) та комплектуючих до них, крім підакцизних, для потреб власного виробництва, пов’язаного з реалізацією інвестиційних проектів, якщо такі товари не були у використанні, не виробляються та не мають аналогів в Україні. Реалізація норм зазначеного Закону України має на меті збільшити інвестиційну привабливість України, створення передумов для розвитку депресивних територій, формування нових робочих місць, збільшення виробництва вітчизняної продукції.

***Відповідальний за напрямом:
департамент фінансової політики***

- Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної реєстрації іноземних інвестицій” від 24.05.2012 № 4835-VI, метою якого є встановлення чітких норм законодавства щодо здійснення державної реєстрації іноземних інвестицій органами державної реєстрації та її спрощення шляхом збільшення терміну подання інвестором документів для державної реєстрації іноземних інвестицій;
- постанову Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 650 “Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру інвестиційних проектів та проектних (інвестиційних) пропозицій”;
- постанову Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 684 “Про затвердження порядку та критеріїв оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів”;
- постанову Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 № 782 “Про затвердження Порядку та умов надання у 2012 році державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов’язань за запозиченнями суб’єктів господарювання, залученими для фінансування інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проектів розвитку, які мають стратегічне значення та реалізація яких сприятиме розвитку економіки України, в тому числі експортоорієнтованих і енергозберігаючих проектів”;
- постанову Кабінету Міністрів України від 10.09.2012 № 839 “Про внесення змін у додаток 2 до Державної програми розвитку внутрішнього виробництва” щодо включення до орієнтовного переліку інвестиційно-інноваційних проектів Державної програми розвитку внутрішнього виробництва проекту «Створення ряду (лінійки) міжрегіональних двосистемних електропоїздів зі швидкістю руху 160 – 250 км/год», який реалізується публічним акціонерним товариством «Крюківський вагонобудівний завод»;

- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 27.02.2012 № 255 “Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства” (zareestrovano v Min’iustі 15.03.2012 № 399/20712);
- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 13.06.2012 № 697 “Про затвердження Положення про оцінку та конкурсний відбір запропонованих міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади інвестиційних проектів, що передбачають залучення коштів державного бюджету, і утворення комісії Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з оцінки та конкурсного відбору інвестиційних проектів”;
- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 19.06.2012 № 724 “Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка, Порядку розроблення та форми інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка” (zareestrovano v Min’iustі 02.08.2012 № 1308/21620);
- ▶ наказ Мінекономрозвитку від 03.09.2012 № 965 “Про форму заяви про розгляд інвестиційного проекту або проектної (інвестиційної) пропозиції” (zareestrovano v Min’iustі від 19.09. 2012 № 1602/21914).

*Відповідальний за напрямок:
департамент інвестиційно-інноваційної
політики та розвитку державно-
приватного партнерства*

Стратегічна ціль 6.

**РОЗВИТОК ТА ПОГЛИБЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА**

Завдяки чітко організованій роботі, зокрема Мінекономрозвитку, МЗС і місії в Брюсселі, представниками України і Європейської комісії 19 липня 2012 року в Брюсселі **було парафоровано текст Угоди про зону вільної торгівлі, яка є невід’ємною частиною Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.**

***Відповідальний за напрямок:**
департамент європейської інтеграції*

Забезпечено імплементацію положень Договору про зону вільної торгівлі з країнами-учасниками СНД. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про ратифікацію Договору про зону вільної торгівлі» від 30.07.2012 № 5193-VI, яким ратифіковано Договір про зону вільної торгівлі, підписаний 18 жовтня 2011 року у м. Санкт-Петербурзі, та 04.10.2012 затверджено відповідний План заходів з його реалізації.

***Відповідальний за напрямок:**
департамент торговельно-економічного співробітництва з країнами СНД та Російською Федерацією*

В рамках розвитку торговельно-економічного співробітництва Міністерством проводяться переговори щодо **укладання Угод про вільну торгівлю з перспективними торговельними партнерами України, узгодження умов доступу до ринків товарів і послуг, що відповідають економічним інтересам України** (Сербія, Туреччина, Канада, Чорногорія, Боснія та Герцеговина, а також Ємен і Лаос).

Крім того, **01.06.2012 набула чинності Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ.** Лібералізація торговельного режиму України шляхом укладання зазначеної Угоди є позитивним фактором розвитку двосторонніх торговельно-економічних відносин та сприяє збільшенню обсягів товарообігу з цими країнами, диверсифікації експорту українських виробників та залученню прямих іноземних інвестицій в економіку України з держав – членів ЄАВТ, які є одними з найбільших експортерів капіталу у світі.

Активізовано роботу Мінекономрозвитку та Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі, яку очолює Міністр економічного розвитку і торгівлі України, у сфері захисту інтересів українських товаровиробників на внутрішньому та зовнішньому ринку.

Станом на 01.01.2013 щодо імпорту товарів в Україну застосовано 16 заходів, з яких 15 антидемпінгових та 1 спеціальний.

- За результатами антидемпінгових розслідувань Міжвідомчої комісії (щодо імпорту в Україну метанолу походженням з Російської Федерації, а також флотат-скла походженням з ряду країн) застосовано заходи у вигляді справляння антидемпінгового мита, що позитивно вплинуло на рівень конкуренції. Вартість імпорту, щодо якого застосовані зазначені заходи складає 63,2 млн. дол. США.
- Результати процедури застосування захисних заходів щодо імпорту в Україну легкових автомобілів незалежно від країни походження та експорту, насамперед спрямовані на збереження та розвиток автомобілебудівної галузі в Україні.

- Завдяки застосованим заходам вітчизняні підприємства, що потерпали від недобросовісного або зростаючого імпорту, мають можливість відновити своє виробництво, зберегти робочі місця, реалізувати програми модернізації, що спрямовані на пристосування до умов конкуренції.

Робота щодо **збереження доступу українських товарів на зовнішній ринок** проводиться у тісній співпраці з вітчизняними виробниками. **Свідченням правильного підходу та вдалого вибору стратегії у звітному періоді є:**

- припинення дискримінаційних дій Республіки Узбекистан та відновлення рівних умов у двосторонній торгівлі легковими автомобілями між Україною та Республікою Узбекистан;
- забезпечення безперешкодного доступу пива солодового походженням з України на білоруський ринок шляхом скасування режиму ліцензування, запровадженого Республікою Білорусь стосовно української продукції;
- вільний доступ машинобудівного кріплення до країн-членів Митного союзу та аміачної селітри до Європейського Союзу.

*Відповідальний за напрямок:
департамент співробітництва з
СОТ та з питань торговельного
захисту*

Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями протягом 2012 року активно розвивалось в напрямі спільної підготовки пріоритетних проектів у секторах, в яких Україна має найбільші потреби, а досвід співробітництва з МФО є найуспішнішим – це енергетика та енергоефективність, транспортна та муніципальна інфраструктури.

Так, за 2012 рік портфель проектів міжнародних фінансових організацій та Кредитної установи для відбудови (KfW) на всіх стадіях проектного циклу (підготовка та реалізація) складається з 37 проектів на загальну суму 8,9 млрд. дол. США.

Завдяки успішній співпраці з МФО у 2012 році вдалося мобілізувати та збільшити обсяги фінансування масштабних інфраструктурних проектів в державному секторі економіки.

Зокрема, **в 2012 році укладено 5 спільних з МБРР, ЄБРР, ЄІБ та KfW міжнародних договорів на загальну суму 0,975 млрд. дол. США для залучення додаткових інвестиційних ресурсів та продовжується підготовка 5 спільних з МФО проектів для розвитку реального сектору економіки** в обсязі близько 2,1 млрд. дол. США, які буде спрямовано для:

- поліпшення стабільності та надійності електропостачання шляхом збільшення регулюючих потужностей Об'єднаної енергосистеми, підвищення ефективності та рівня безпечної експлуатації ГЕС і, відповідно, сприяння безперешкодному функціонуванню та відкриттю ринку електроенергії;
- забезпечення рівня безпеки енергоблоків АЕС України, що відповідає національним та міжнародним стандартам з безпеки; виконання зобов'язань України перед міжнародними організаціями (ЄС/ЄБРР, МАГАТЕ та ін.) та національними наглядовими органами щодо реалізації заходів щодо підвищення безпеки;
- максимального використання встановленої потужності Запорізької атомної електростанції, підвищення надійності постачання електроенергії споживачів Південної енергосистеми в умовах роботи теплових електростанцій ОЕС України зі зниженою потужністю за рахунок транзиту потужності безпосередньо від джерела генерації (Запорізької АЕС);

- ▶ підвищення надійності, прозорості та комерційної привабливості діючих транспортних маршрутів, зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, мінімізації ризиків поставок природного газу європейським споживачам через територію України;
- ▶ реконструкції приблизно 108 км автомобільної дороги Київ-Харків-Довжанський у Полтавській області та поліпшення безпеки дорожнього руху вздовж низки транспортних коридорів;
- ▶ введення у місті Дніпропетровську в дію другої пускової ділянки метрополітену від станції «Вокзальна» до станції «Жовтнева» та забезпечення центральної частини міста сучасним екологічно чистим транспортом;
- ▶ забезпечення безаварійного сталого функціонування системи водопостачання та водовідведення м. Миколаєва із дотриманням європейських норм і стандартів якості питної води та охорони довкілля;
- ▶ підвищення рівня безпеки, надійності, ефективності і якості постачання електроенергії шляхом реабілітації (модернізації) підстанцій ПС 330 кВ Кіровська (Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг) і ПС 330 кВ Дніпро-Донбаська (м. Запоріжжя) Дніпровської електроенергетичної системи та ПС 330 кВ Центральна (Донецька обл., м. Горлівка), ПС 330 кВ Михайлівська (Луганська обл.) і ПС 220 кВ Лисичанська (Луганська обл., м. Лисичанськ) Донбаської електроенергетичної системи;
- ▶ створення сталої системи державної статистики, яка дозволить ефективно збирати, обробляти та розповсюджувати точні, своєчасні, узгоджені та надійні статистичні дані про економіку та соціальну ситуацію, необхідні Уряду, підприємницьким структурам і суспільству для прийняття обґрунтованих рішень.

На сьогодні, в рамках міжнародної технічної допомоги співробітництво здійснюється з 15 країнами, Європейським Союзом та понад 20 міжнародними організаціями.

Станом на 01.01.2013 в Україні **реалізується 241 проект** міжнародної технічної допомоги, які пройшли державну реєстрацію в Мінекономрозвитку, загальною контрактною вартістю близько 3 млрд. дол. США.

За результатами аналізу портфелю проектів міжнародної технічної допомоги можна зробити висновок, що найбільші обсяги допомоги надаються донорами для підвищення рівня ядерної та радіаційної безпеки України. Значні ресурси спрямовуються на безпеку кордонів, запобігання розповсюдженню зброї масового знищення, зменшення біозагрози. Також помітну допомогу донори надають у напрямі підвищення конкурентоспроможності економіки на інвестиційно-інноваційній основі. Крім того, допомога надається у сфері охорони здоров'я та соціального захисту населення, підтримки освіти, науки, культури та туризму, розвитку громадянського суспільства та забезпечення верховенства права, охорони навколишнього середовища.

Для активізації співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями та донорами підготовлено **план співробітництва з МФО на 2013 рік** з метою формування проектного портфелю МФО на 2013 рік відповідно до пріоритетів соціально-економічного розвитку держави та домовленостей з МФО, а також вжито ряд заходів, які позитивно вплинули на збільшення обсягів залучених ресурсів. Зокрема:

- ▶ спільно зі Світовим Банком підготовлено нову Стратегію партнерства Світового банку з Україною на 2012-2016 фінансові роки (затверджено Радою Директорів Банку 16.02.2012), якою передбачено інвестиційне фінансування у сферах: (i) сприяння транспорту і торгівлі, (ii) енергоефективність та енергетична безпека, (iii) комунальні послуги та урядування, (iv)

послуги та фінансування у секторі охорони здоров'я, (v) розвиток приватного сектора та доступ до фінансування;

- ▶ проведено перегляди проектних портфелів Світового банку та ЄБРР та підписано: протокол перегляду портфелю проектів ЄБРР у державному секторі України (м. Київ, 05.06.2012 р.), протокол перегляду портфелю проектів Світового банку в Україні (17.07.2012 року) разом з планом заходів із забезпечення впровадження портфелю проектів Світового банку в Україні: липень – грудень 2012 р;
- ▶ проведено третє та четверте засідання Координаційної групи Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля;
- ▶ проведено друге засідання Асамблеї вкладників Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності;
- ▶ проведено перегляди портфелів проектів технічної допомоги, що фінансуються Урядом Швеції та Урядом ФРН;
- ▶ підписано Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки щодо основних напрямів та цілей програми допомоги з боку Агентства США з міжнародного розвитку у 2012 році;
- ▶ підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про надання комп'ютерного обладнання для загальноосвітніх навчальних закладів України;
- ▶ підписано Меморандум між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про отримання безоплатної допомоги;
- ▶ підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про надання Міністерству інфраструктури України інспекційно-оглядового обладнання;
- ▶ підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про надання Міністерству надзвичайних ситуацій України мобільних радіологічних лабораторій, комп'ютерного та медичного обладнання;
- ▶ підписано Додаткову угоду № 1 (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, до Угоди про фінансування проекту “Twinning та технічна допомога в реалізації Європейської політики сусідства” від 21 грудня 2009 року;
- ▶ підписано Додаткову угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, до Договорів про фінансування Спільних операційних програм “Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2007–2013 роки”, “Польща – Білорусь – Україна 2007–2013 роки”, “Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007–2013 роки”;
- ▶ підписано Додаткову угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, до Угоди про фінансування Спільної операційної програми “Басейн Чорного моря 2007–2013 роки”;
- ▶ підписано Угоду про фінансування проекту “Підтримка політики регіонального розвитку в Україні”;
- ▶ підписано Угоду про фінансування Рамкової програми на підтримку угод між Україною та Європейським Союзом;

- ▶ підписано Угоду про фінансування Щорічної програми дій з ядерної безпеки 2011 року;
- ▶ проведено друге засідання Координаційного центру з провадження діяльності, пов'язаної з участю України в реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону (2 проекти отримали Рекомендаційні листи від Координаторів пріоритетних напрямів Стратегії ЄС для Дунайського регіону “Відновлення та подальший розвиток транзитного потенціалу України між основними вузлами Пан-європейської транспортної мережі (TEN-T)” та “Транскордонна співпраця із запровадження ефективної системи поводження з муніципальними та промисловими відходами на основі їх сортування”);
- ▶ активізовано та розширено співробітництво з ОЕСР, зокрема, з її робочими органами.

***Відповідальний за напрямок:**
департамент співробітництва
з міжнародними фінансовими
організаціями та координації
міжнародної технічної допомоги*

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗИТОК УКРАЇНИ
У 2012 РОЦІ**

У 2012 році, не зважаючи на відновлення рецесійних тенденцій в більшості країн Європи, внаслідок чого спостерігалось зниження попиту та цін на традиційну продукцію вітчизняного експорту, в Україні в цілому за підсумками року було збережено економічне зростання. За розрахунками Мінекономрозвитку реальне **зростання ВВП у 2012 році склало 0,1- 0,3 відсотка**.

Довідково: У I кварталі 2012 року ВВП порівняно з відповідним кварталом 2011 року збільшився на 2 відсотки, у II кварталі 2012 року – на 3 відсотки, а у III кварталі 2012 року відбулося скорочення – на 1,3 відсотка, за 9 місяців 2012 року – на 1,1 відсотка (за розрахунками Мінекономрозвитку).

Зростання було підтримано розширенням внутрішнього попиту.

Політика Уряду, спрямована на підвищення добробуту населення, стала підґрунтям для підтримки розвитку соціальної сфери. У січні-листопаді 2012 року **середньомісячна заробітна плата штатних працівників зросла на 15,4 відсотка** (порівняно з січнем-листопадом 2011 року) і становила 2999 гривні. Зростання **реальної (з урахуванням інфляції) середньомісячної заробітної плати** за січень-листопад 2012 року становило 14,7 відсотка (8,5 відсотка за січень-листопад 2011 року). Збільшення реальної заробітної плати відбулося більшою мірою за рахунок підвищення мінімальної заробітної плати (на 14 відсотків у розрахунку січень-листопад 2012 до січня-листопада 2011 року) **в умовах збереження стабільної цінової ситуації**.

Рис. 1. Динаміка реальної заробітної плати та обороту роздрібної торгівлі, у % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Держстат

Так, за 2012 рік проти грудня попереднього року **споживчі ціни зменшились на 0,2 відсотка** (у 2011 році зросли на 4,6 відсотка).

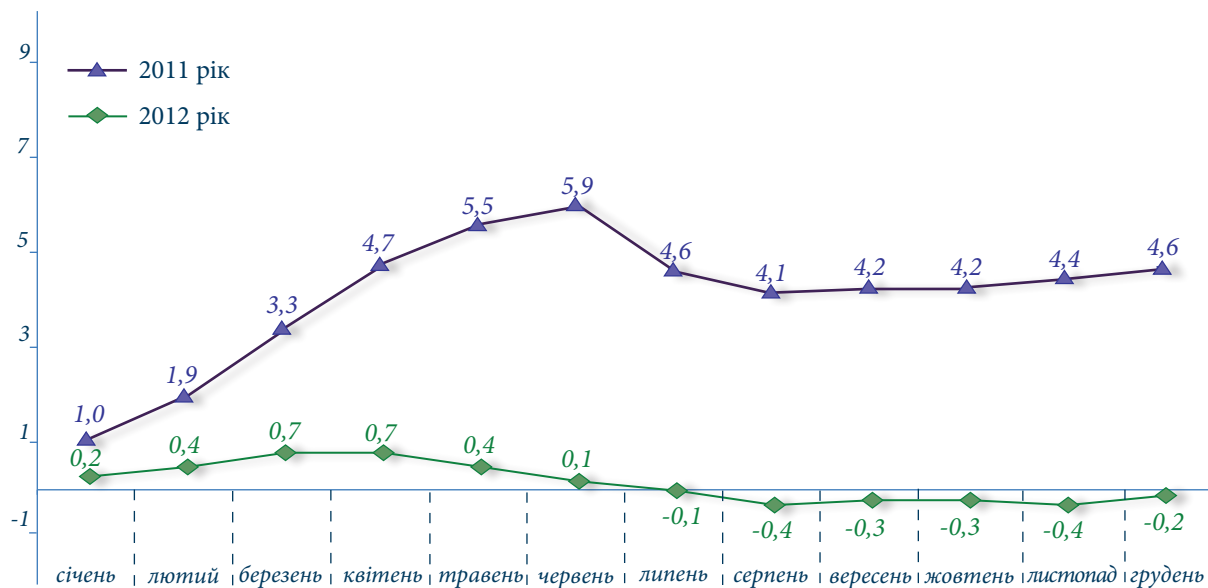

Рис. 2. Динаміка споживчих цін у 2011 - 2012 роках, у % до грудня попереднього року

Джерело: Держстат

Таблиця 1

Інфляція в окремих європейських країнах та країнах СНД у грудні 2012 року

Країна	Індекс споживчих цін у грудні, у % до попереднього місяця	Індекс споживчих цін у грудні, у % до грудня попереднього року
Росія	100,5	106,6
Казахстан	100,6	106
Словаччина	99,9	103,5
Іспанія	100,1	102,9
Польща	100,1	102,4
Німеччина	100,9	102,1
Латвія	100	101,4
Україна	100,2	99,8

Джерело: Офіційні сайти статистичних відомств зазначених країн (www.gks.ru, www.stat.kz, www.cs.gov.lv, portal.statistics.sk, www.stat.gov.pl, www.ine.es, www.destatis.de, www.geostat.ge).

Необхідно відмітити, що **з боку монетарних агрегатів не відбувалось тиску на інфляцію**. Зокрема, за оперативними даними Національного банку станом на 01.01.2013 **монетарна база зросла на 6,4 відсотка** до 255,3 млрд. гривень (зокрема у грудні – на 7 відсотків), **грошова маса –**

на **12,5 відсотка** до 771,3 млрд. гривень (у грудні - на 5,8 відсотка), готівка в обігу – на 5,3 відсотка – до 202,9 млрд. гривень (у грудні - на 6,2 відсотка).

Антиінфляційним чинником виступали також достатня пропозиція товарів, стабільність на валютному ринку, зростання заощаджень населення. Обсяг депозитів фізичних осіб (за оперативними даними НБУ) станом на 01.01.2013 збільшився порівняно з початком 2012 року на 19,1 відсотка.

Довідково: Загальний обсяг депозитів у банках України станом на 01.01.2013 склав 566,3 млрд. гривень, збільшившись з початку року на 15,8 відсотка.

Депозити фізичних осіб у національній валюті з початку 2012 року збільшилися на 16,5 відсотка до 184,1 млрд. гривень, а в іноземній валюті – на 21,9 відсотка, склавши 182,2 млрд. гривень.

У відповідь на розширення внутрішнього споживчого попиту галуззю, яка у 2012 році стабільно **демонструвала зростання**, стала **роздрібна торгівля**. За підсумком **2012 року** зростання **обороту роздрібно торгівлі** становило **15,9 відсотка** (у 2011 році зростання становило 14,8 відсотка).

Високою позитивною динамікою характеризувалася у 2012 році й інвестиційна сфера в Україні. За підсумком 9 місяців **капітальні інвестиції реально збільшилися на 17 відсотків** проти зростання на 16,2 відсотка за 9 місяців 2011 року. Зростання обсягу інвестицій було підтримано фінансовими можливостями підприємств, за рахунок сформованого у 2011 році позитивного фінансового результату, а також фінансовими можливостями бюджету.

Довідково: Капітальні видатки зведеного бюджету за січень-листопад 2012 року збільшилися порівняно з відповідним періодом 2011 року - на 2,6 відсотка до 32,8 млрд. гривень.

Разом з тим у 2012 році кредитна активність залишалась низькою. За оперативною інформацією Національного банку станом на 01.01.2013, загальний обсяг кредитних ресурсів, наданих банками в економіку України, зріс порівняно з початком 2012 року лише на 2,2 відсотка, склавши 816,5 млрд. гривень.

Не зважаючи на уповільнення виробничої активності в умовах погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури, за підсумками 2012 року (за даними Державної казначейської служби України) **обсяг надходжень до державного бюджету** був на 10 відсотків більшим ніж у 2011 році.

Довідково: До державного бюджету за 2012 рік надійшло 346 млрд. гривень. Найбільші надходження до державного бюджету отримані від: податку на додану вартість – 138,8 млрд. грн. (з урахуванням відшкодування ПДВ у сумі 46 млрд. грн.); податку на прибуток підприємств – 55,3 млрд. грн.; акцизного податку – 37,2 млрд. грн.; рентної плати – 13,4 млрд. грн.; ввізного мита – 13 млрд. гривень.

Поряд з цим, за підсумками 2012 року більшість агрегованих видів економічної діяльності продемонстрували негативну динаміку.

Скорочення обсягів промислового виробництва за підсумками 2012 року склало 1,8 відсотка.

У 2012 році на розвиток промисловості впливали негативні процеси, що супроводжувалися відновленням рецесійних тенденцій у окремих країнах Європи та формуванням низької цінової динаміки на українські товари на зовнішньому ринку (зокрема, на ринку металів). Серед стримуючих внутрішніх факторів слід виділити обмежене кредитування.

Довідково: За підсумками 2012 року приріст обсягів виробництва спостерігався у добувній промисловості (1,9 відсотка проти 7,2 відсотка у 2011 році), виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (3,0 відсотка проти 5,3 відсотка відповідно). В той же час, обсяги виробництва у переробній промисловості скоротилися на 3,7 відсотка (падіння на 8,2 відсотка у 2011 році).

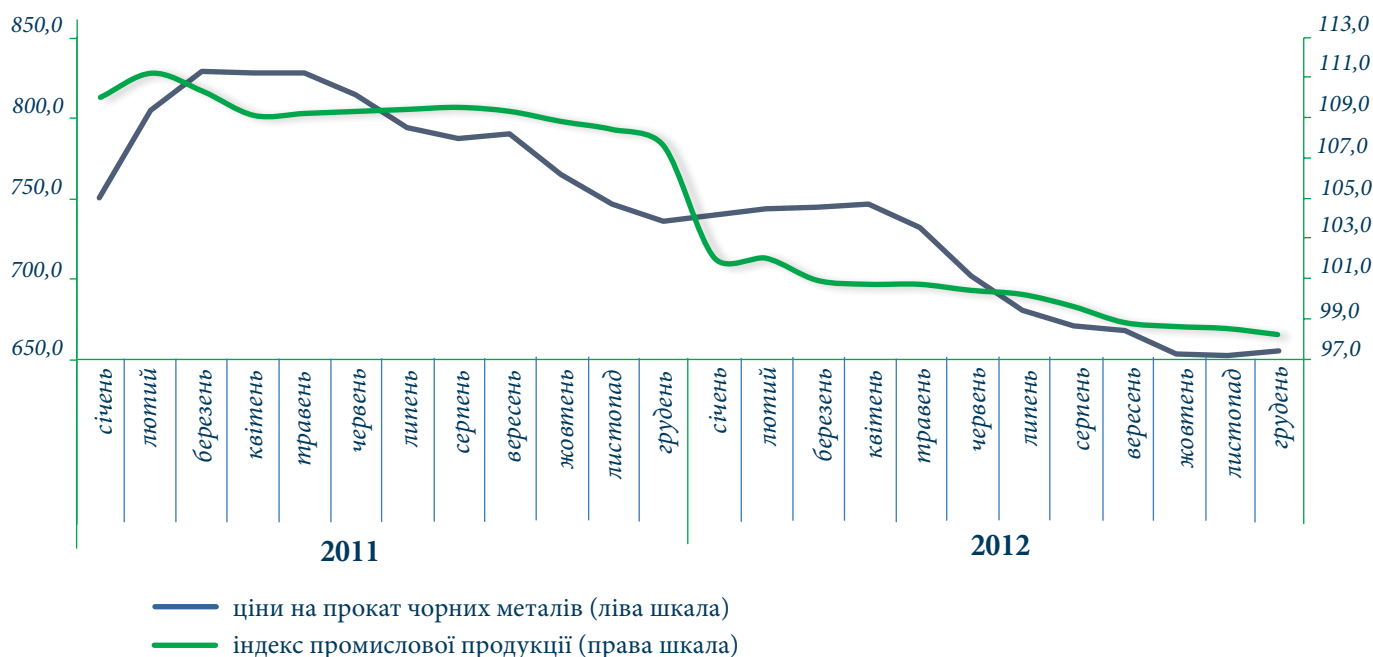

Рис. 3. Динаміка середньомісячних цін на прокат чорних металів (за 8 регіонами світу), у дол. США та фізичний індекс промисловості, темп приросту / зниження (-) у % до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Держстат, www.metaltorg.ru

За попередніми підсумками 2012 року¹ **скорочення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції становило 4,5 відсотка** (проти зростання на 19,9 відсотка у 2011 року).

¹ Остаточний звіт Держстатом буде оприлюднено орієнтовно у травні 2013 року

Скорочення обсягів сільськогосподарського виробництва у 2012 році було пов'язано в основному із прогнозованими негативними результатами діяльності **рослинницької галузі (скорочення на 8,2 відсотка у 2012 році)**, зважаючи на зниження урожайності зернових культур (через вплив несприятливих погодних умов) та надзвичайно високу порівняльну базу 2011 року (у 2011 році – зростання на 30,4 відсотка). В той же час, у **тваринництві тривала позитивна тенденція прискорення зростання обсягів виробництва (на 3,8 відсотка у 2012 році проти 1,3 відсотка 2011 року)**.

Обсяг виконаних будівельних робіт за 2012 рік **скоротився на 13,8 відсотка**. Загалом на динаміку будівництва у 2012 році впливала висока порівняльна статистична база 2011 року (у 2011 році – зростання на 11 відсотків), зважаючи на те, що в рамках робіт з підготовки до проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні ключове будівництво й реконструкція інфраструктурних об'єктів проводилася у 2011 році. Крім того, стримуючим фактором розвитку будівельної галузі залишалося обмежене кредитування та довготривалий процес скорочення обсягів іпотечного кредитування.

Як зазначено, вище у 2012 році динаміка експорту не мала позитивного впливу на розвиток економіки.

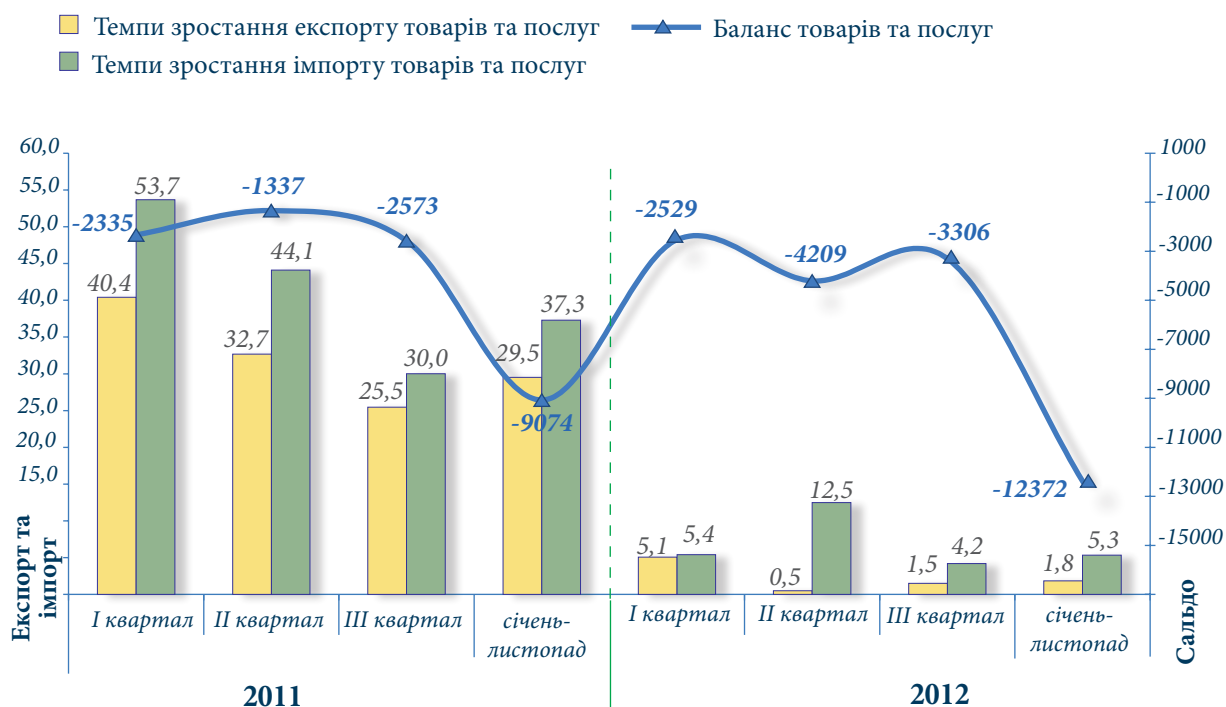

Рис. 4. Динаміка експорту, імпорту (у відсотках до відповідного кварталу попереднього року, ліва шкала) **та сальдо** (млн. дол. США, права шкала) **товарів та послуг у 2011 – 2012 роках**

Джерело: НБУ

У січні-листопаді 2012 року (за попередніми даними Національного банку)² **експорт товарів та послуг зріс лише на 1,8 відсотка (товарів – на 2 відсотки)** порівняно з січнем-листопадом 2011 року.

Довідково: Зростання експорту було забезпечено, переважно, за рахунок збільшення поставок продукції агропромислового комплексу (на 41,4 відсотка) та машинобудування (на 13,5 відсотка). Натомість, у звітному періоді було зафіксовано зменшення експорту продукції металургійної галузі (на 13 відсотків), мінеральної продукції (на 25,6 відсотка) та продукції хімічної промисловості (на 0,1 відсотка), в основному, внаслідок низького попиту (зокрема в Євросоюзі та країнах Близького Сходу) та цін на світовому ринку, складних погодних умов на початку року, призупинення переробки давальницької сировини (нафти) з Російської Федерації на українських НПЗ та збереження значної невизначеності щодо перспектив розвитку світової економіки.

Найбільша питома вага в експорті товарів належить продукції металургійної галузі (27,4 відсотка), агропромислового комплексу (25,1 відсотка), машинобудування (19 відсотків), мінеральній продукції (10,2 відсотка) та продукції хімічної промисловості (9,8 відсотка).

Імпорт товарів та послуг зріс на 5,3 відсотка (товарів – на 5,8 відсотка). Відносно помірні темпи приросту, переважно, обумовлені зниженням поставок мінеральних продуктів на 7,1 відсотка через зменшення фізичних обсягів імпорту природного газу в умовах зростання середньої ціни.

Довідково: Найбільші темпи зростання в імпорті товарів спостерігалися у агропромисловому комплексі (на 18,4 відсотка), машинобудуванні (на 12,2 відсотка) та хімічній промисловості (на 3,8 відсотка).

Найбільша питома вага у загальному обсязі імпорту товарів припадає на мінеральні продукти (30,4 відсотка), продукцію машинобудування (24,5 відсотка), хімічну промисловість (14,9 відсотка) та агропромисловий комплекс (8,2 відсотка).

Як наслідок, за підсумком січня-листопада 2012 року було зафіксовано від'ємне **сальдо торгівлі товарами та послугами на рівні 12 372 млн. доларів США** (у січні-листопаді 2011 року також від'ємне – 9 074 млн. доларів США).

Довідково: Сальдо рахунку поточних операцій платіжного балансу³ у січні-листопаді 2012 року було від'ємним та становило 12 443 млн. доларів США (у січні-листопаді 2011 року – від'ємне на рівні 9 049 млн. доларів США). Сальдо рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій у січні-листопаді 2012 року було сформовано додатним на рівні 9 107 млн. доларів США (у січні-листопаді 2011 року додатне – 6 687 млн. доларів США).

² Джерело: офіційний сайт НБУ www.bank.gov.ua

³ Попередні дані Аналітичного огляду НБУ "Оцінка стану платіжного балансу України січень-листопад 2012".

Разом з тим **на валютному ринку** загалом зберігалася стабільність: офіційний курс гривні до долара США упродовж 2012 року – девальвував лише на 0,04 відсотка до 7,993 грн./дол. США (на кінець грудня).

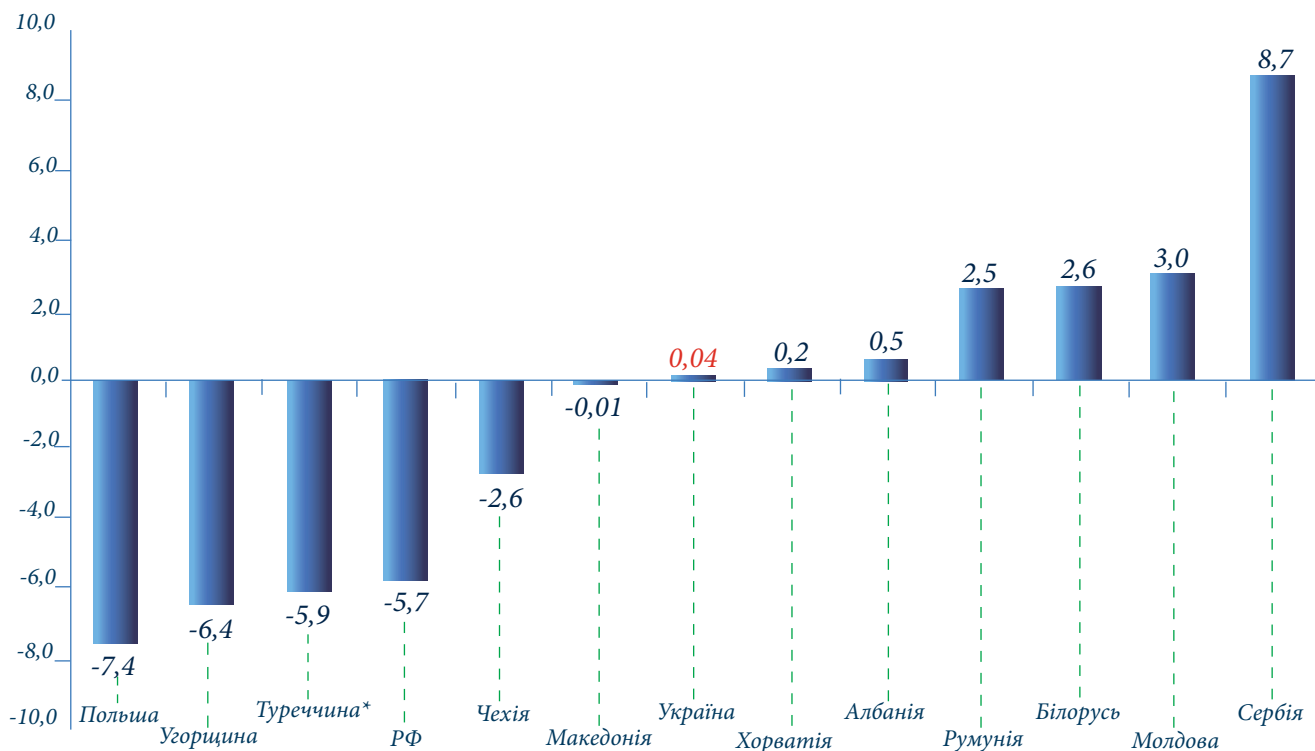

Рис.5. Зміна обмінного курсу за 2012 рік, у %, “плюс” - девальвація, “мінус” - ревальвація національної валюти країни відносно євро (*для Туреччини та країн СНД - національної валюти країни відносно долара США).

Станом на 01.01.2013, за оперативними даними НБУ, міжнародні валютні резерви становили близько 24,5 млрд. дол. США, скоротившись за рік на 22,8 відсотка або на 7,2 млрд. дол. США.

В цілому в Україні у 2012 році тривало зростання в умовах збереження макроекономічної стабільності.

При цьому, результати масштабних перетворень, що здійснювались у 2011-2012 роках на виконання національних планів дій щодо впровадження Програми економічних реформ “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, свідчать, що Україна має значний потенціал для модернізації та підвищення конкурентоспроможності економіки.

Так, у 2012 році Україна поліпшила свої позиції у світових рейтингах, зокрема:

- у рейтингу Глобального індексу конкурентоспроможності 2012/2013 Україна поліпшила свої позиції відразу на 9 пунктів і зайняла 73 місце серед 144 країн світу, які досліджувалися. При цьому, позиція України підвищується другий рік поспіль (після падіння на 17 пунктів у 2009-2010 роках) і досягла докризового рівня, що є підтвердженням позитивних змін в усіх сферах суспільного життя;
- у рейтингу “Ведення бізнесу 2013” (Doing Business 2013) Україна не тільки покращила свої позиції на 15 пунктів (до 137 місця із 185 країн), а і увійшла до списку із 23 країн світу - найбільших реформаторів у напрямку спрощення умов ведення бізнесу за підсумками 2011-2012 років. Також, Україна на ряду із Вірменією увійшла до списку країн-лідерів зростання у рейтингу серед країн СНД.

Отже, у 2012 році – році продовження системних економічних реформ – вдалося закласти надійний фундамент для продовження перетворень і модернізації вітчизняної економіки у 2013 році.

Звіт підготовлено департаментом реформування публічної адміністрації для інформування широких кіл громадськості щодо основних результатів діяльності Міністерства економічного розвитку і торгівлі у 2012 році.

При підготовці використано інформаційно-аналітичні матеріали структурних підрозділів та результати моніторингу виконання Плану роботи Міністерства за 2012 рік.

Телефони для довідок:

(044) 253-64-37

(044) 253-40-05